

Kristian Nygaard: Sagens forhistorie er allerede fremført af tidligere ærede ordførere, den skal jeg derfor lade ligge. Den er ikke særlig opmuntrende. Det forslag, som vi behandler, er stærkt præget af de forhandlinger, som har været ført mellem koncessionshaveren, Danish American Prospecting Co., og den danske stat angående ændringer i den gamle bevillings bestemmelser. De forskellige ændringer, som lovforslaget indeholder, er ikke af særlig dybtgående karakter. En række praktiske foranstaltninger søges gennemført ved den nye eneretsbevilling, som man er enedes om til afløsning af den hidtil gældende, der allerede længe har virket utilfredsstillende.

Den danske stats retsstilling bliver efter den nye eneretsbevilling på forskellige områder i forhold til bevillingshaveren forbedret, men der er naturligvis også indføjet ønsker fra bevillingshaverens side, som de, der har ført forhandlingerne, har fundet det rimeligt at imødekomme. Stort set tror jeg, man må erkende, at der er opnået betydelige forbedringer for Danmarks vedkommende. Hvis bevillingshaveren indenfor den 10-årige efterforskningsperiode beslutter sig til at iværksætte erhvervsmæssig indvinding af et eller flere af de af bevillingen omfattede råstoffer, skal bevillingshaveren, hvis ikke anden aftale er truffet med ministeren, foranledige oprettet et dansk aktieselskab, til hvilket alle rettigheder og pligter i henhold til den givne bevilling overføres, således at dette selskab bliver bevillingshaver. Det danske selskab begynder med en kontant indbetalt aktiekapital på mindst 5 mill. kr., som alene med den begrænsning, der følger af aktieselskabslovens § 4, sidste stykke, tilvejebringes af koncessionindehaveren. Staten får gratis 5 pct. af aktierne og har til stadighed en repræsentant i bestyrelsen. Det må naturligvis betragtes som en vinding, at den afgift på 5 pct., som staten efter gældende aftale skulle have af olien, hvis en sådan findes, eventuelt stigende til 7,5 pct., begynder efter den nye bevilling med 7,5 pct. og skal stige til 10 pct., når efterforskningsudgifterne er dækket. Her må man dog vel huske på, at efterforskningsudgifterne allerede har været meget store, der er under forhandlingerne nævnt et tal på 35 mill. kr., og tallet kan naturligvis let stige yderligere i de kommende år.

Vi betragter det også som en betydelig fordel, at den nye koncession kun omfatter olie, salte, svovl og helium, medens råstoffer som kul, brunkul, tørv, gas, antracit, malme og diamanter er holdt udenfor be-

villingen. Endelig kan det kun virke tilfredsstillende, at Danmark får ret til at købe indtil 50 pct. af den olie og de andre råstoffer, der eventuelt udvindes, til en for begge parter rimelig handelspris.

De fordele for Danmarks vedkommende, jeg her har nævnt, kunne suppleres med adskilligt flere. Det radikale venstre deler derfor den opfattelse, at de opnåede resultater er så omfattende i Danmarks favør, at vi må stemme for lovforslaget og dermed bane vej for en ny eneretsbevilling til det amerikanske selskab, der hidtil med så stor energi har ledet undersøgelsen af Danmarks undergrund. Jeg anbefaler lovforslaget.

Aksel Larsen: Jeg kan slutte mig til de foregående ærede ordførere i den betragtning, at det lovforslag, vi her behandler, er adskilligt bedre end den hidtidige undergrundslov, og at den kontrakt, der er tale om at afslutte med Danish American Prospecting Co. — eller Gulf Refining Co. —, er bedre end den hidtidige koncession på efterforskning og udvinding af værdier i Danmarks undergrund, som samme selskab har haft, efter at det havde købt mr. Ravlins selskab. Navnlig vil jeg dèr hæfte mig ved den omstændighed, at antallet af de råstoffer, der omfattes af den eventuelle eneretsbevilling, er betydelig mindre end tidligere, da eneretsbevillingen simpelthen omfattede alle råstoffer undtagen dem, der tidligere havde været underkastet erhvervsmæssig udvinding i Danmark, og ved den omstændighed, at der skal svares en adskillig større afgift, hvis man når til udvinding af råstoffer.

På den anden side betyder det ikke, at vi kan give noget forlods tilsagn om, at vi vil være velvilligt indstillet overfor lovforslaget og det forslag til ny koncession, som er sideløbende med lovforslaget, dels af principielle grunde, og dels af, hvad jeg måske skal kalde praktiske grunde.

De principielle grunde. Ja, vi synes, at det er urigtigt at sælge Danmarks undergrund til kapitalister i almindelighed og til udenlandske kapitalister i særdeleshed. Vi har ikke den betænkelighed, som det konservative folkepartis ærede ordfører gav udtryk for. Han var betænkelig ved at lade staten have monopol på undergrunden. Det er vi ikke betænkelige ved, men vi er betænkelige ved, at man skal give koncession, og i dette tilfælde er det jo fastslået, at koncessionen skal gives til et udenlandsk selskab. Det synes vi ikke er nødvendigt, og i overensstemmelse med, hvad vi tidligere